

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU MIASTA ZAWIERCIE NA LATA 2012-2032

**Zespół projektowy:
mgr Paweł Czupryn
mgr Adam Dzida
mgr Ludwik Gabryś**

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy	3
1.2. Cel prognozy.....	3
1.3. Zakres prognozy	4
1.4. Metodologia wykonania prognozy	5
2. Główne założenia projektu programu usuwania azbestu	6
2.1. Cele	6
2.2. Założenia alternatywne	6
3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele.....	8
3.1. Dokumenty o zasięgu krajowym.....	9
3.2. Dokumenty o zasięgu regionalnym	12
3.3. Dokumenty o zasięgu lokalnym.....	13
4. Aktualny stan środowiska	13
4.1. Środowisko glebowe	13
4.2. Warunki hydrologiczne.....	13
4.3. Obszary prawnie chronione.....	14
4.4. Powietrze atmosferyczne	14
4.5. Hałas	14
5. Zaniechanie realizacji Programu usuwania azbestu	15
6. Oddziaływanie na środowisko realizacji PUA.....	17
7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko	17
8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PUA	18
9. Cele, kierunki działań oraz zadania wyznaczone w PUA.	18
10. Monitoring realizacji <i>Programu</i>	19
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	19
12. Podsumowanie	21
13. Bibliografia.....	21
14. Załącznik nr 1.....	22
<i>Analiza i ocena oddziaływania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032.” Na poszczególne elementy środowiska.</i>	22

SPIS TABEL:

Tabela 1. Wpływ realizacji lub braku realizacji PUA na środowisko.	7
Tabela 2. Analiza zgodności założeń „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” z ustaleniami określonymi w „Programie Oczyszczenia Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”	10

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” a także w przypadku wprowadzania zmian do przyjętych dokumentów (art. 50).

W celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032”, organ administracji publicznej – Prezydent Miasta Zawiercie, na podstawie zapisu art. 51 ust. 1 w/w ustawy, został zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu.

1.1. Podstawy prawne opracowania prognozy

Podstawę formalno–prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres prognozy został uzgodniony zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie nr WOOŚ.411.124.2012.MG z dnia 25 czerwca 2012 roku i Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w piśmie nr NS-NZ.042-74.2012.AW (NZ-521-14/12) z dnia 26.06.2012 r. Zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi ww. pismach niniejsza Prognoza powinna być sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

1.2. Cel prognozy

Celem niniejszej prognozy jest ustalenie czy zapisy zawarte w projekcie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” nie będą naruszać zasad prawidłowego działania środowiska naturalnego oraz czy zapisy stawiają zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju na równi z innymi celami Miasta. Zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest także ułatwienie identyfikacji możliwych do przewidzenia skutków środowiskowych oraz prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości konfliktów oraz zagrożeń dla środowiska związanych z realizacją celów Miasta.

Należy pamiętać, że „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” jest w swoich założeniach dokumentem ogólnym a niniejsza ocena może mieć jedynie charakter jakościowy.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym nakładają na Polskę, a w tym na Miasto Zawiercie obowiązek usunięcia wyrobów zawierających azbest do 2032 roku. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” pozwoli na realizację tego obowiązku, przyczyni się do osiągnięcia celów ww. dokumentów jakim jest poprawa środowiska.

1.3. Zakres prognozy

Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu prognozy określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony środowiska, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - formy ochrony przyrody,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,

- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

1.4. Metodologia wykonania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” została sporządzona zgodnie z wymaganym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” posługując się tabelą przedstawiającą następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednie,
- pośrednie,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,
- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

W celu analizy wpływu realizacji Programu na środowisko posłużono się metodą macierzy interakcji.

2. Główne założenia projektu programu usuwania azbestu

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” został sporządzony w celu realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” na szczeblu gminnym.

2.1. Cele

Biorąc pod uwagę cele, wynikające z dokumentów wyższego rzędu oraz aktów normatywnych, w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” wyznaczono następujące cele.

Cel główny: Usunięcie z terenu Miasta Zawiercie wszystkich wyrobów zawierających azbest zgodnie z wymogami ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia mieszkańców oraz właściwe ich unieszkodliwienie.

Cel długookresowy: stopniowe usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zawiercie oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie.

Cel krótkookresowy: Wdrożenie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032”.

Ocena wpływu sformułowanych celów na środowisko

Cele wyznaczone w dokumencie dotyczą usunięcia azbestu i materiałów azbestowych występujących na terenie gminy. Pomimo negatywnych, chwilowych oddziaływań związanych z pracami demontażowymi, wyznaczone cele nie będą negatywnie, długotrwanie, znacząco wpływać na środowisko. W perspektywie wieloletniej prowadzi będą do poprawy stanu środowiska oraz zdrowia człowieka. Pozwoli na to całkowita eliminacja wyrobów azbestowych.

2.2. Założenia alternatywne

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227, z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku omawianego dokumentu występują dwa warianty: realizacja Programu lub brak realizacji Programu.

Tabela 1. Wpływ realizacji lub braku realizacji PUA na środowisko.

Elementy środowiska	Wpływ realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na środowisko	Wpływ braku realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na środowisko
Ludzie	Realizacja Programu może wpłynąć na obniżenie komfortu życia mieszkańców gminy, poprzez prowadzenie prac demontażowych materiałów zawierających azbest. Należy jednak zaznaczyć, iż będzie to oddziaływanie chwilowe.	Brak realizacji Programu spowoduje kontynuację negatywnego oddziaływania materiałów azbestowych na środowisko, czego efektem będzie m.in. dalsze przedostawanie się włókien azbestowych do środowiska, oddziałując w sposób długotrwały na człowieka. Oddziaływanie to powodować będzie problemy zdrowotne mieszkańców, związane głównie z drogami oddechowymi.
Formy Ochrony Przyrody	Realizacja Programu nie będzie w sposób znaczący wpływać na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy.	Brak realizacji Programu spowoduje kontynuację negatywnego, długotrwałego oddziaływania materiałów azbestowych na środowisko, czego efektem będzie m.in. przedostawanie się materiałów zawierających azbest do powietrza, gleb i wód znajdujących się na terenie gminy, wpływając pośrednio w sposób negatywny i długotrwały na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy.
Zwierzęta	Realizacja Programu nie wypłynie w sposób negatywny na zwierzęta.	Brak realizacji Programu spowoduje kontynuację negatywnego, długotrwałego oddziaływania materiałów azbestowych na środowisko, czego efektem będzie m.in. przedostawanie się materiałów zawierających azbest do powietrza, gleb i wód znajdujących się na terenie gminy, wpływając pośrednio w sposób negatywny i długotrwały na zwierzęta występujące na terenie gminy.
Gleba	Realizacja Programu nie wypłynie w sposób negatywny i długotrwały na gleby, wody i powietrze występujące na terenie gminy.	Brak realizacji Programu spowoduje kontynuację negatywnego, długotrwałego oddziaływania materiałów azbestowych na środowisko, czego efektem będzie m.in. przedostawanie się materiałów zawierających azbest do powietrza, gleb i wód znajdujących się na terenie gminy, powodując ich zanieczyszczenie.
Woda		
Powietrze		

Biorąc pod uwagę zapisy powyższej tabeli wybrano wariant polegający na realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zawiercie. Podczas wyboru jednego z wariantów kierowano się tym, w jaki sposób podjęta decyzja wpłynie na stan środowiska w perspektywie wieloletniej. Materiały zawierające azbest są traktowane jako materiały (odpady) niebezpieczne. Ich usunięcie i unieszkodliwienie jest niezbędne w celu poprawy stanu środowiska w perspektywie wieloletniej.

2.3. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na terenie Miasta Zawiercie znajduje się 1623 obiekty zawierające materiały azbestowe. Wpływ azbestu na organizm człowieka związany jest bezpośrednio z wnikaniem włókien azbestowych do organizmu człowieka poprzez układ oddechowy. Włókna azbestu gromadzą się i zalegają w płucach. Występuje także w niewielkim stopniu wchłanianie azbestu przez skórę.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674) azbest widnieje jako substancja o udokumentowanym działaniu rakotwórczym kategorii 1, stanowiącym poważne zagrożenie zdrowia w następstwie narażenia na długotrwałe oddziaływanie na drogi oddechowe.

Problem dotyczący ochrony środowiska związany jest z przenikaniem włókien azbestowych do powietrza na terenie analizowanego Miasta. W celu jego rozwiązania konieczna jest realizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032”. Podjęcie działań opisanych w programie doprowadzi do usunięcia i unieszkodliwienia materiałów azbestowych, eliminując ich negatywny wpływ na środowisko.

3. Dokumenty nadrzędne i wytyczone przez nie cele

Przepisy międzynarodowe, których cele zostały wzięte pod uwagę podczas sporządzania niniejszej prognozy:

1. Dyrektywa Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 196 z 16.08.1967, str. 1; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 1, str. 27).
2. Dyrektywa Rady 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczenia zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (Dz. Urz. WE L 85 z 28.03.1987, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 8, str. 269).
3. Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349).
4. Dyrektywa Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wprowadzenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1

- dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 245, z 26.08.1992, str. 6, Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 71)
5. Dyrektywa Rady 94/33/WE z dnia 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony pracy osób młodych (Dz. Urz. WE L 216 z 20.08.1994, str.12, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 213)
 6. Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228).
 7. Decyzja Rady 2003/33/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiająca kryteria i procedury przyjęcia odpadów na składowiska, na podstawie art. 16 i załącznika II do dyrektywy 1999/31/WE (Dz. Urz. WE L 11 z 16.01.2003, str. 27, Dz. Urz. WE L 218 z 23.08.2007, str. 25; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 314).
 8. Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. WE L 37 z 13.02.2003, str. 24, Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, roz. 15, t. 7, str. 359).
 9. Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 158 z 30.04.2004, str. 50; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 35).
 10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1013/2006 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. WE L 190, z 12.07.2006, str. 1).
 11. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. WE L 396, z 30.12.2006, str. 1 oraz sprostowanie w Dz. Urz. WE L 136, z 29.05.2007, str. 3).
 12. Dyrektywa 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę: Izabela Drelich, DIW, tel. (022) 693-54-17 w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. WE L312 z 22.11.2008, str. 3)
 13. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 330, z 16.12.2009, str. 28.).

3.1. Dokumenty o zasięgu krajowym

Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2012

Główne cele Programu to:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;

- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu.

Szacuje się, że na terenie kraju w 2008 r. znajdowało się ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest (w latach 2003-2008 usunięto ok. 1 mln ton). Przyjmuje się, iż następujące ilości odpadów zawierających azbest zostaną wycofane z użytkowania w kolejnych latach:

- w latach 2009–2012 około 28% odpadów (4 mln ton),
- w latach 2013–2022 około 35% odpadów (5,1 mln ton),
- w latach 2023–2032 około 37% odpadów (5,4 mln ton).

Program tworzy nowe możliwości, m.in.:

- składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych,
- wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu.
- pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Ponadto Program przewiduje:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

Tabela 2. Analiza zgodności założeń „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” z ustaleniami określonymi w „Programie Oczyszczenia Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Cele i założenia Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	Cele i założenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032
Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.	Program zakłada usunięcie wszystkich materiałów zawierających azbest z terenu Miasta Zawiercie do 2032 roku.
Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju.	Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium Miasta odbywać się ma poprzez usunięcie i unieszkodliwienie ww. materiałów zgodnie z zasadami określonymi w Programie.
Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko odbywać się ma poprzez usunięcie z terenu Miasta Zawiercie i unieszkodliwienie poza obrębem Miasta wyrobów zawierających azbest.
Do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających	W ramach tworzenia Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie przeprowadzono szczegółową

Cele i założenia Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	Cele i założenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032
azbest, utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest.	inwentaryzację materiałów azbestowych, z uwzględnieniem numerów działek ewidencyjnych. Wyniki inwentaryzacji wprowadzone zostały do elektronicznej bazy danych – Wojewódzkiej Bazy Danych Azbestowych (www.bazaazbestowa.pl).
Utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest.	W ramach tworzenia Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie wyniki inwentaryzacji wprowadzone zostały do elektronicznej bazy danych – Wojewódzkiej Bazy Danych Azbestowych (www.bazaazbestowa.pl). Umożliwia ona prowadzenie monitoringu postępów związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest.
Podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu.	Inwentaryzacja materiałów zawierających azbest pozwoli na weryfikację posesji pod względem posiadanych wyrobów zawierających materiały azbestowe. Inwentaryzacja określa adres posesji, imię i nazwisko właściciela, a także nr działki ewidencyjnej.
Zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.	Poprzez realizację harmonogramu prac zawartego w Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie, zaangażowanie Miasta będzie znaczne. Dzięki posiadanemu wykazowi posesji władze miejskie będą mogły wzywać użytkowników materiałów zawierających azbest do corocznego przedkładania informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest.

Jak wynika z powyższych zapisów „*Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032*” jest zgodny z wszystkimi celami i założeniami opisanymi w „*Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*” i przyczyni się w perspektywie wieloletniej do realizacji tych zamierzeń na terenie Miasta.

Polityka Ekologiczna Państwa

Jednym z wielu kierunków działań wyznaczonych w Polityce Ekologicznej Państwa jest usunięcie do roku 2032 materiałów zawierających azbest z terenu kraju. Cele *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032* pokrywają się z celami Polityki Ekologicznej Państwa, dlatego stwierdza się, że założenia poczynione w obu dokumentach są zgodne.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPGO zakłada usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest do roku 2032. Takie samo założenie jest założeniem głównym opisanym w PUA. W ramach rozwoju selektywnej zbiórki odpadów celem wyznaczonym w KPGO, w zakresie materiałów

zawierających azbest jest ich usuwanie i unieszkodliwianie zgodnie z przepisami obowiązującego prawa do roku 2032. Stwierdza się, iż *Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032* jest zgodny z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami, gdyż jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów zapisanych w KPGO.

3.2. Dokumenty o zasięgu regionalnym

Dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym są:

- Plan Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego;
- Program Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego;
- Program usuwania azbestu dla województwa śląskiego.

Wszystkie z ww. dokumentów zawierają zapisy o konieczności usunięcia materiałów zawierających azbest do roku 2032.

Program Ochrony Środowiska województwa śląskiego

W ramach POŚ dla województwa śląskiego przewiduje się minimalizację negatywnego wpływu na środowisko azbestu i materiałów zawierających azbest. W celu realizacji tego zadania zaleca się tworzenie Programów usuwania azbestu i wyrobów azbestowych na poziomie powiatowym i gminnym. Programy te powinny zawierać wykaz posesji, na których występują materiały zawierające azbest oraz opisywać działania mające na celu ich usuwanie i unieszkodliwianie w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Stwierdza się, iż Program usuwania wyrobów zawierających azbest (...) jest zgodny z Programem Ochrony Środowiska, ponieważ spełnia wymagania w nim określone.

Plan Gospodarki Odpadami województwa śląskiego

Plan zakłada usunięcie materiałów zawierających azbest do 2032 roku. Takie samo założenie jest założeniem głównym opisanym w PUA. W ramach rozwoju selektywnej zbiórki odpadów celem wyznaczonym w WPGO, w zakresie materiałów zawierających azbest jest ich usuwanie i unieszkodliwianie zgodnie z przepisami obowiązującego prawa do roku 2032. Stwierdza się, iż Program usuwania wyrobów zawierających azbest (...) jest zgodny z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami, gdyż jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów zapisanych w WPGO.

Program usuwania azbestu dla województwa śląskiego

PUA dla województwa śląskiego zakłada usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest na terenie województwa śląskiego do roku 2032. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zawiercie został utworzony w oparciu o Program wojewódzki, posiada wyznaczone kierunki działań i zadania, których celem także jest usunięcie materiałów zawierających azbest do 2032 roku. Treści dotyczące sposobu podejmowania prac demontażowych, transportu odpadów oraz ich unieszkodliwiania są zgodne zarówno w Programie wojewódzkim, jak i gminnym. Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdza się, iż PUA dla Miasta Zawiercie jest zgodny z PUA dla województwa śląskiego.

3.3. Dokumenty o zasięgu lokalnym

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Zawiercie

Jednym z kierunków działań opisanych w Programie Ochrony Środowiska jest usuwanie i unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest. W harmonogramie realizacji Programu wpisane zadanie polegające na przeprowadzeniu inwentaryzacji materiałów azbestowych oraz opracowania Programu i jego wdrożenia. Stwierdza się, iż Program usuwania wyrobów zawierających azbest (...) jest zgodny z Programem Ochrony Środowiska.

Strategia Rozwoju Zawiercia

Strategia przewiduje rozwój miasta oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zawiercie na lata 2012-2032 przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców, wzrostu walorów estetycznych miasta oraz ograniczenia negatywnego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców. Zgodnie z powyższym stwierdza się, iż Program usuwania wyrobów zawierających azbest (...) jest zgodny ze Strategią Rozwoju Zawiercia.

Plan Gospodarki Odpadami

Podobnie jak WPGO, PGO dla Miasta Zawiercie zakłada usunięcie materiałów zawierających azbest do 2032 roku. Takie samo założenie jest założeniem głównym opisanym w PUA. W ramach rozwoju selektywnej zbiórki odpadów celem wyznaczonym w PGO, w zakresie materiałów zawierających azbest jest ich usuwanie i unieszkodliwianie zgodnie z przepisami obowiązującego prawa do roku 2032. Stwierdza się, iż Program usuwania wyrobów zawierających azbest (...) jest zgodny z Planem Gospodarki Odpadami, gdyż jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów zapisanych w PGO.

4. Aktualny stan środowiska¹

4.1. Środowisko glebowe

Środowisko glebowe na terenie Miasta Zawiercie charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem, które wynika z różnorodności geologicznej, topograficznej, a także różnorodności szaty roślinnej. Wobec powyższego na terenie Zawiercia występuje mozaika gleb bielcowych, brunatnych, rędzin i w dolinach rzecznych - mad. Najwyższy udział stanowią gleby bielcowe, brunatne i rędziny. Według klasyfikacji bonitacyjnej gleby występujące na terenie Miasta Zawiercie należą do przeciętnych.

Gleby na terenie miasta charakteryzują się podwyższonymi wartościami zawartości metali ciężkich i ropopochodnych.

4.2. Warunki hydrologiczne

Obszar Zawiercia położony jest w obrębie zlewni trzech największych rzek powiatu – Warty Czarnej Przemszy i Pilicy. Na terenie gminy występują liczne strefy źródłiskowe. Swoje źródła w Kromoławie ma rzeka Warta, która początkowo płynie w kierunku zachodnim a następnie przez centrum miasta na północ. Czarna Przemsza, wypływająca ze źródeł w Bzowie płynie w południowej części gminy. Na pewnym odcinku te dwie rzeki płyną od siebie w odległości zaledwie 2 km. Pomiędzy Wartą a Czarną Przemszą przebiega fragment wododziału pomiędzy zlewniami dwóch największych polskich rzek Wisły i Odry.

Z ważniejszych dopływów Warty należy wymienić Potok Łośnicki, Potok Rak wraz z dopływającym do niego ciekim bez nazwy płynącym od Blanowic wzdłuż ulicy Olendry.

¹ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Zawiercie.

Potok Kierszula, wchodzący w skład obiektów melioracyjnych, uchodzi do czarnej Przemszy już poza granicami Zawiercia (w Porębie).

Na terenie Zawiercia brak naturalnych zbiorników wód powierzchniowych (poza wiosennymi rozlewiskami), są to m.in. pozostałości stawów młyńskich, stawy przemysłowe, zbiorniki przeciwpożarowe, zbiorniki poeksploatacyjne oraz rowy.

Gminę Zawiercie podobnie jak i niemal cały obszar powiatu zawierciańskiego charakteryzują bogate zasoby wód podziemnych. Zawiercie położone jest w obrębie trzech struktur geologicznych wchodzących w skład Monokliny Krakowsko-Śląskiej, uznanych za Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to:

- GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód) pokrywający około 60 % powierzchni gminy, w tym głównie jej wschodnie i północne, a częściowo także centralne tereny,
- GZWP Nr 327 Lubliniec-Myszków – obejmujący część środkową – około 25 % powierzchni gminy,
- GZWP Nr 454 Olkusz-Zawiercie w części zachodniej stanowiący około 15 % powierzchni gminy.

4.3. Obszary prawnie chronione

Obszary prawnie chronione na terenie gminy zajmują 37 % ogólnej powierzchni i są to tereny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” wraz z otuliną stanowiąca obszar chronionego krajobrazu. W północnym krańcu Gminy, w obrębie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” znajduje się fragment obszaru NATURA 2000 – Ostoja Kroczycka.

Tereny zieleni w Zawierciu zajmują około 61,8 ha tj. niespełna 0,7% powierzchni gminy i są to parki spacerowo-wypoczynkowe (Park im. Kościuszki, Park im. Mickiewicza), zieleńce, zieleń osiedlowa, zieleń uliczna oraz żywopłoty. Na terenie gminy przebiegają najatrakcyjniejsze szlaki turystyczne Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej: Szlak „Orlich Gniazd” oraz „Warowni Jurajskich”.

4.4. Powietrze atmosferyczne

Zawiercie jest w powiecie gminą, w której w największym stopniu kumuluje się emisja zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych.

W ramach państwowego monitoringu powietrza w Zawierciu Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi pomiary stężenia pyłu zawieszonego, benzo-a-pirenu (pomiary manualne) i benzenu (pomiary pasywne) na jednej stacji pomiarowej usytuowanej w Zawierciu przy ul. M. Skłodowskiej – Curie 16. Dane za ostatnie dwa lata wskazują wyraźnie większe stężenia szkodliwych czynników w powietrzu w miesiącach zimowych, co niewątpliwie jest związane z okresem grzewczym.

4.5. Hałas

Głównym źródłem hałasu na terenie Miasta Zawiercie jest komunikacja. Pomimo największej w powiecie koncentracji przemysłu, działalność zakładów produkcyjnych ma w emisji hałasu mniejszy udział, ponadto znacznie bardziej ograniczony przestrzennie. Hałas komunikacyjny koncentruje się na przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej, którą na terenie miasta tworzy ciąg ulic - Paderewskiego, Wojska Polskiego, Siewierska, Jurajska i Grobla. Największa emisja hałasu, w wyniku lokalnie największego natężenia ruchu na drodze i krajowej, występuje na odcinku 7 km pomiędzy skrzyżowaniem z ulicą Rolniczą a Kromolowem. Hałas komunikacyjny potęguje ponadto ruch samochodowy w obrębie miasta głównie w obwodzie ulic Rolnicza – 11-go Listopada – Piłsudskiego – Leśna – Wojska Polskiego. Udział w emisji hałasu ma także komunikacja kolejowa, której główna trasa w obrębie Zawiercia przebiega

przez rejon wspomnianych ulic, przecinając następnie dzielnice Borowe Pole i Kosowska Niwa. Trasa ta pełni ważną funkcję zarówno dla transportu osobowego jak i towarowego w relacji Katowice – Częstochowa i Katowice – Warszawa, z czym wiąże się duża częstotliwość przejazdów taboru kolejowego.

W roku 2001 na stanowiskach zlokalizowanych przy ulicach Wojska Polskiego, Paderewskiego, Siewierskiej (droga krajowa nr 78), a także Piłsudskiego, Mrzygłodzkiej i Obrońców Poczty Gdańskiej, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadził pomiary w ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego. W większości przypadków zarejestrowane wartości poziomu hałasu spełniały normy wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 roku (Dz. U. Nr 8, poz. 81) w sprawie wartości progowych poziomów hałasu w środowisku. Najwyższy poziom hałasu stwierdzono na stanowisku przy ulicy Siewierskiej, gdzie, w jedynym przypadku z terenu Zawiercia, przekroczona została wartość progowa poziomu hałasu, norma dla pory nocnej, o około 0,3 %. W pozostałych przypadkach zarejestrowane wartości hałasu zawierały się w przedziałach od 86,1 % do 94,4 % wartości progowej w ciągu dnia i od 88,0 % do 98,0 % wartości progowej w porze nocnej.

5. Zaniechanie realizacji Programu usuwania azbestu

Działania zaplanowane do realizacji w ramach „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie Miasta i w efekcie wpływać pozytywnie na zdrowie człowieka.

Brak realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” do:

- pogorszenie się stanu zdrowia mieszkańców Miasta,
- pogorszenia się stanu zdrowia innych organizmów żywych występujących na terenie Miasta,
- braku wywiązania się z obowiązku usunięcia materiałów azbestowych z terenu Miasta wyznaczonym przez dokumenty wyższego szczebla (tj. do 2032 roku).

W przypadku nie wdrożenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” można spodziewać się pogłębienia negatywnych trendów i wzrostu zanieczyszczenia środowiska naturalnego, a także pogorszenie się stanu zdrowia ludzi oraz innych organizmów żywych występujących na terenie Miasta.

Wpływ braku realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na środowisko

W przypadku braku realizacji Programu 3 511,500 Mg materiałów zawierających azbest pozostanie w środowisku. Skutkować to będzie wieloletnim negatywnym pośrednim i bezpośrednim wpływem na stan jego komponentów.

Ludzie

Brak realizacji Programu spowoduje zaleganie materiałów zawierających azbest w środowisku. Wyroby azbestowe znajdują się m. in. na zabudowaniach mieszkalnych i gospodarczych. Brak realizacji Programu spowoduje, iż włókna azbestowe przenikać będą do powietrza, a finalnie trafiać do płuc ludzi zamieszkujących teren Miasta Zawiercie, powodując poważne schorzenia układu oddechowego. Brak realizacji Programu przyczyni

się zatem do pogorszenia stanu zdrowotnego mieszkańców oraz użytkowników wyrobów zawierających azbest.

Dzięki opracowaniu i wdrożeniu Programu wzrośnie świadomość społeczna oraz będzie możliwe ubieganie się o wsparcie z zewnętrznych źródeł finansowania przez co obniżone zostaną koszty demontażu, wywozu i utylizacji materiałów azbestowych do poniesienia przez mieszkańca.

Istnieje ryzyko, iż brak wdrożenia Programu spowoduje wzrost nielegalnego deponowania materiałów zawierających azbest w środowisku. Dochodziłoby wówczas do skażenia środowiska glebowego i pośredniego negatywnego oddziaływania na pozostałe elementy środowiska (powietrze, rośliny) oraz ludzi.

Zwierzęta

Brak realizacji Programu spowoduje, iż włókna azbestowe przenikać będą do powietrza, a finalnie trafiać do płuc zwierząt występujących na terenie Miasta Zawiercie, powodując poważne schorzenia układu oddechowego. Brak realizacji Programu przyczyni się zatem do pogorszenia stanu zdrowotnego zwierząt.

Rośliny

Brak realizacji Programu spowoduje zaleganie materiałów zawierających azbest w środowisku. Włókna azbestowe ulegające degradacji będą wpływać na skażenie takich elementów środowiska jak powietrze i gleba a więc tym samym na stan roślin na terenie miasta. Ponadto nielegalne deponowanie azbestu (dzikie wysypiska) może przyczynić się do rozprzestrzeniania gatunków synantropijnych.

Powietrze

Brak realizacji Programu spowoduje przedostawanie się włókien azbestowych do powietrza pogarszając jego jakość i wpływając negatywnie na pozostałe elementy środowiska oraz ludzi.

Gleba

Brak realizacji Programu może przyczynić się do nielegalnego postępowania z azbestem szczególnie w środowisku glebowym przez powstawanie dzikich wysypisk. Konieczność likwidacji tych wysypisk będzie generowała kolejne zagrożenia (po tym związanym z demontażem) dla środowiska i ludzi i wiązała się z unieszkodliwieniem warstwy gleby skażonej azbestem.

Wody powierzchniowe i podziemne

Brak realizacji Programu przyczyni się do nielegalnego deponowania materiałów zawierających azbest w glebie, a co za tym idzie niekontrolowanego przedostawanie się ww. materiałów do wód.

Formy ochrony przyrody

Brak realizacji Programu w perspektywie wieloletniej poprzez niekontrolowane przedostawanie się materiałów azbestowych do środowiska wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody szczególnie w aspekcie krajobrazowym i bioróżnorodności (rozprzestrzenianie się gatunków synantropijnych).

Krajobraz

Brak zmiany pokryć dachowych powodować będzie dalszą korozję materiałów azbestowych, pogorszenie stanu pokryć dachowych budynków na terenie miasta, pogorszenie walorów estetycznych.

Zabytki

Korozja pokryć dachowych prowadzić może do uszkodzenia obiektów zabytkowych na terenie miasta.

Klimat

Brak realizacji Programu nie wpłynie na zmiany klimatu na terenie miasta.

Surowce naturalne

Brak realizacji Programu nie wpłynie na surowce naturalne występujące na terenie miasta.

6. Oddziaływanie na środowisko realizacji PUA

Przedsięwzięcia realizowane na terenie Miasta Zawiercie w ramach „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” mogą chwilowo potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie zadania mają na celu usunięcie i utylizację wyrobów zawierających azbest z obszaru Miasta. Szczegółowa analiza i ocena wpływu powyższego programu na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

7. Zapobieganie i ograniczanie ujemnych oddziaływań na środowisko

Wszystkie przedsięwzięcia zawarte w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko związane są z procesem demontażu azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz ich utylizacją.

Prace demontażowe wyrobów azbestowych mogą stanowić zagrożenie dla występujących w okolicy organizmów żywych, w tym zwierząt. Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, jeszcze przed transportem na składowisko. Teren prac powinien być wydzielony i zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych. Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednie kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, do podłoża, a teren wokół, objęty kurtyną, powinien być wyłożony folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej. Ponadto aby chronić organizmy żywe, w tym zwierzęta i ludzi, należy zastosować kilka ogólnych zasad:

- nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajania wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze,

- prowadzenia kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w miejscu pracy, w tym również z wyrobami zawierającymi krokydolit,
- składowania na tej samej zmianie roboczej, usuniętych odpadów zawierających azbest, po ich szczelnym opakowaniu – na miejscu tymczasowego magazynowania odpadów,
- codziennego starannego oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń – z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzającego, zaopatrzonego w filtry HEPA lub na mokro. Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.

Zastosowanie powyższych metod podczas prac mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest pozwoli na zminimalizowanie ich negatywnego wpływu na zwierzęta i ludzi mieszkających w okolicy miejsca przeprowadzania prac.

Do utylizacji odpadów zawierających azbest zaleca się także wykorzystywanie najnowszych i najbardziej skutecznych metod.

8. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją PUA

Realizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” z racji lokalizacji Miasta Zawiercie nie będzie wykazywała na środowisko wpływu o charakterze transgranicznym.

9. Cele, kierunki działań oraz zadania wyznaczone w PUA.

Tabela 3. Plan harmonogramu działań na lata 2012-2032

L.p.	Kierunek działań	Cele i zadania do realizacji w ramach PUA	Termin realizacji
1.	Działania edukacyjno-informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie systemu edukacyjnego dotyczącego szkodliwości azbestu, • informowanie poprzez stronę internetową lub ulotki o działaniach gminy podjętych w celu likwidacji azbestu, • udostępnienie informacji poprzez stronę internetową o aktualnych aktach prawnych regulujących sposób zabezpieczenia, usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, • informowanie o potencjalnych źródłach dofinansowań w kwestii usuwania wyrobów zawierających azbest; 	2012-2032
2.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rejestru wniosków mieszkańców o dofinansowanie, • zapobieganie powstawania nielegalnych składowisk azbestu, • nadzorowanie procedur usuwania wyrobów zawierających azbest oraz weryfikacja względem zgodności z obowiązującymi 	2012-

L.p.	Kierunek działań	Cele i zadania do realizacji w ramach PUA	Termin realizacji
		przepisami prawa, <ul style="list-style-type: none"> • minimalizacja negatywnego wpływu azbestu na środowisko podczas podejmowania działań mających na celu ich usunięcia i unieszkodliwienie, • pozyskiwanie środków na realizację <i>Programu</i>, • przeprowadzenie szkoleń w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości, 	2032
3.	Monitoring realizacji programu	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy, • sprawozdawczość w zakresie realizacji <i>Programu</i>, 	
4.	Ocena narażenia i ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i aktualizowanie mapy zagrożeń działania azbestu. 	

Ocena wpływu sformułowanych celów na środowisko

Cele wyznaczone w dokumencie dotyczą usunięcia azbestu i materiałów azbestowych występujących na terenie gminy. Pomimo negatywnych, chwilowych oddziaływań związanych z pracami demontażowymi nie będą one negatywnie, znacząco wpływać na środowisko. W perspektywie wieloletniej będą one działać pozytywnie na stan środowiska oraz zdrowie człowieka, pozwoli na to całkowita eliminacja wyrobów azbestowych.

10. Monitoring realizacji *Programu*

Monitoring realizacji „*Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032*” pozwoli na bieżącą analizę, a także kontrolę zgodności założeń *Programu* z rzeczywistymi działaniami, które podejmowane będą przez właścicieli obiektów. W celu umożliwienia prowadzenia monitoringu realizacji *Programu*, wyznaczono wskaźniki, służące do oceny jego wdrażania w poszczególnych latach:

1. Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Miasta Zawiercie [Mg/km²].
2. Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest [Mg].
3. Nakłady finansowe poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest [zł].

Coroczne określanie ww. wskaźników jest/będzie możliwe dzięki informacjom wprowadzonym do Azbestowej Bazy Danych.

Analiza zaproponowanych wskaźników w poszczególnych latach w porównaniu z monitoringiem środowiska i gospodarką odpadami umożliwi ocenę negatywnego oddziaływania azbestu na poszczególne komponenty środowiska i ludzi w Zawierciu.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko *Programu* jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenie, której wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i

wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, ustalające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.).

Zakres prognozy określony jest przepisami cytowanej ustawy, ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są rozważane na równi z innymi celami i priorytetami. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W załączniku nr 1 przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” na środowisko. Posługując się tabelą przedstawiono następujące typy oddziaływania na środowisko:

- bezpośrednio,
- pośrednio,
- wtórne,
- pozytywne,
- negatywne,
- skumulowane,
- krótkoterminowe,
- długoterminowe,
- stałe,
- chwilowe,

na następujące elementy środowiska:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- rośliny,
- zwierzęta,
- powietrze woda,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Do przedsięwzięć realizowanych na terenie Miasta Zawiercie w ramach „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032”, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko należą prace związane z demontażem wyrobów zawierających azbest. Jednakże dzięki prowadzeniu prac zgodnie z Programem negatywne oddziaływanie na środowisko oraz ludzi będzie zdecydowanie ograniczone i krótkotrwałe. Dzięki opracowaniu i wdrożeniu Programu zwrócona zostanie

uwaga mieszkańców na zagrożenia dla zdrowia przez azbest i podniesiona świadomość w zakresie należytego postępowania z azbestem.

Alternatywą do wdrożenia „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” jest brak realizacji Programu. Przy czym zaniechanie realizacji ww. Programu przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska na terenie Miasta i przyspieszenie negatywnego wpływu na zdrowie ludzi wynikające z oddziaływania zużywających się wyrobów i z nieprawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

12. Podsumowanie

Ocena pozytywnych i negatywnych skutków realizacji Programu na środowisko

Analizując negatywne i pozytywne skutki realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032” (szczegółowo przedstawione w załączniku nr 1), można stwierdzić, iż pomimo chwilowych, negatywnych oddziaływań na środowisko, należy przystąpić do realizacji „Programu (...)”, gdyż planowane inwestycje przyczynią się m.in. do:

- poprawy jakości środowiska,
- poprawy zdrowia życia ludzi,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawy jakości gleb,
- poprawy jakości powietrza atmosferycznego,
- spełnienia wymogów określonych w dokumentach wyższego rzędu, w tym *Polityki Ekologicznej Państwa*,
- poprawy komfortu życia mieszkańców Miasta Zawiercie,
- ograniczenia niekontrolowanego przedostawania się odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych) do środowiska,
- wzrostu i utrzymaniu na wysokim poziomie bioróżnorodności.

Z osiągnięciem ww. korzyści będą chwilowe negatywne oddziaływania związane demontażem materiałów azbestowych (szczegółowa analiza, załącznik nr 1). Jednakże poprzez działania wskazane w Programie oraz w niniejszej Prognozie oddziaływania te będą znacznie zredukowane i będą miały charakter ograniczony i krótkotrwały.

Należy pamiętać, iż na terenie Miasta Zawiercie odpady zawierające azbest będą usuwane z pokryć dachowych i elewacji, następnie pakowane i transportowane poza obręb gminy. Na terenie Miasta Zawiercie nie występuje składowisko odpadów zawierających azbest, a odpady będą deponowane poza obrębem Miasta.

Podczas sporządzania niniejszej Prognozy uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

13. Bibliografia

1. *Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*,

2. *Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Zawiercie na lata 2012-2032,*
3. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.*

14. Załącznik nr 1.

Analiza i ocena oddziaływania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Zawiercie na lata 2012-2032.” Na poszczególne elementy środowiska.

Cel Programu: Usunięcie z terenu Miasta Zawiercie wszystkich wyrobów zawierających azbest zgodnie z wymogami ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia mieszkańców oraz właściwe ich unieszkodliwienie.

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko									
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Pozytywne	Negatywne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Formy ochrony przyrody (w tym obszary NATURA 2000)	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy.	-Formy ochrony przyrody występujące na terenie omawianej gminy nie występują w pobliżu miejsc, gdzie odbywać się będą prace związane z demontażem i transportem materiałów zawierających azbest.
Różnorodność Biologiczna	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się materiałów azbestowych do powietrza w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin i zwierząt).	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się materiałów azbestowych do powietrza w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin i zwierząt).	- Zwierzęta i rośliny występujące na terenie Gminy nie będą miały kontaktu z materiałami zawierającymi azbest, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie występowało.

Ludzie	<p>-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te</p>	<p>-Pył azbestowy wydzielany podczas demontażu i utylizacji wyrobów azbestowych może być przyczyną chorób układu oddechowego</p>	<p>-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy</p>	<p>-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy</p>	<p>-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas demontażu i utylizacji wyrobów azbestowych może być przyczyną chorób układu oddechowego</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te</p>	Brak oddziaływań	<p>-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do</p>	<p>-Usunięcie wyrobów azbestowych zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych schorzeń płuc u ludności gminy</p>	<p>- Wyliminowane azbestu jako przyczyny wielu poważnych chorób płucnych</p>	<p>-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu, lokalne utrudnienia w życiu codziennym</p> <p>-Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych człowieka</p> <p>-Szczególnie narażeni na negatywne oddziaływanie materiałów zawierających azbest są pracownicy firm zajmujących się usuwaniem, transportem i utylizacją materiałów azbestowych. Koniecznym jest, aby osoby te były dobrze</p>
--------	--	--	---	---	---	------------------	--	---	--	--

	były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.				były dobrze przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.		wykonywanej pracy.			przeszkolone, posiadały odpowiedni ubiór ochronny i sprzęt adekwatny do wykonywanej pracy.
Pracownicy zajmujący się usuwaniem materiałów zawierających azbest	- Negatywny wpływ materiałów w zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Negatywny wpływ materiałów zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Negatywny wpływ materiałów w zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Brak oddziaływań	- Negatywny wpływ materiałów w zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Brak oddziaływań	- Negatywny wpływ materiałów zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Negatywny wpływ materiałów zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Negatywny wpływ materiałów zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.	- Negatywny wpływ materiałów w zawierających azbest na zdrowie pracowników zminimalizowany będzie poprzez przeprowadzenie przez pracodawcę stosownego szkolenia, wyposażenia pracowników w odzież ochronną oraz poprzez stosowanie procedur opisanych w PUA.
Rośliny	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi ogólną	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i

	wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin).	wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.	ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także roślin).	wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Rośliny występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego nie będą one negatywnie wpływać na rośliny występujące na terenie Gminy.
Zwierzęta	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg	- Prace wykonywane podczas demontażu wyrobów azbestowych oraz ich utylizacji mogą pośrednio wpłynąć na stan zdrowia zwierząt posiadających siedliska wokół miejsca demontażu wyrobów azbestowych	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg	brak oddziaływań	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych zwierząt.	- Usunięcie wyrobów azbestowych oraz ich utylizacja wyeliminuje negatywny wpływ pyłów azbestowych na stan zdrowotny zwierząt (drogi oddechowe)	-Zmniejszenie ryzyka chorób dróg oddechowych powodowanych pyłem azbestowym.	-Wpływ związany z demontażem i utylizacją azbestu spowoduje chwilowe zwiększenie zanieczyszczenia i hałasu. -Pył azbestowy wydzielany podczas usuwania wyrobów azbestowych stanowi zagrożenie dla dróg oddechowych

	oddechowych zwierząt.				oddechowych zwierząt.					zwierząt.
Powietrze	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	Brak oddziaływań	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza w wyniku oddziaływania czynników niszczących na elementy azbestowe, co ostatecznie poprawi jakość powietrza	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi jego jakość.	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	Brak oddziaływań	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do powietrza, co poprawi jego jakość	- Wyeliminowanie źródeł pyłów azbestowych i poprawa jakości powietrza	- Wydzielanie pyłów azbestowych do powietrza podczas prac demontażowych
Woda	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do środowiska w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także wód powierzchniowych i podziemnych).	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do środowiska w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także wód powierzchniowych i podziemnych).	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczelnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Wody powierzchniowe i podziemne występujące na terenie gminy nie będą miały

	kontakty z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	kontakty z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.		kontakty z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	będą miały kontakty z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	oddziaływanie nie będzie miało miejsca.		kontakty z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.
Powierzchnia ziemi	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	-- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do środowiska w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także jakości gleb)	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.	- Likwidacja wyrobów azbestowych zapobiegnie przedostawaniu się pyłów azbestowych do środowiska w przyszłości, co poprawi ogólną jakość wszystkich elementów środowiska na terenie Gminy (także jakości gleb)	- Materiały zawierające azbest będą usuwane z obiektów budowlanych, szczególnie pakowane na miejscu i wywożone poza obręb gminy, gdzie prowadzone będzie ich unieszkodliwianie. Gleby występujące na terenie gminy nie będą miały kontaktu z materiałami azbestowymi, dlatego negatywne oddziaływanie nie będzie miało miejsca.

Krajobraz	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych	- Usunięcie korodujących płyt azbestowych. Wzrost estetyki pokryć dachowych.	- Usunięcie korodujących płyt azbestowych. Wzrost estetyki pokryć dachowych.	-Negatywny wpływ na krajobraz związany z ewentualnym składowaniem wyrobów azbestowych -Negatywny wpływ na krajobraz związany z pracami demontażowymi wyrobów azbestowych
Klimat	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Zasoby naturalne	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań
Zabytki	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	Brak oddziaływań	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych	- Usunięcie korodujących płyt azbestowych, zmiana pokrycia dachowego na inny materiał wpłynie korzystnie na zabytki i umożliwi im funkcjonowanie przez kolejne lata.	- Usunięcie korodujących płyt azbestowych, zmiana pokrycia dachowego na inny materiał wpłynie korzystnie na zabytki i umożliwi im funkcjonowanie przez kolejne lata.	-Negatywny wpływ na zabytki w przypadku wykonywania prac demontażowych w pobliżu lub na obiektach zabytkowych

